

Aktivity Bioinstitutu v oblasti ochrany klimatu a zemědělství

Ve dnech 7. a 8. února 2012 proběhly v Ostravě a Olomouci semináře, které uspořádal ekologický institut VERONICA na téma Globální změna klimatu – fakta a fikce. Přednášky byly zaměřeny na příčiny změn klimatu, jejich dopady na životní prostředí České republiky i na zdraví jejích obyvatel; nabízel se možná řešení tohoto celosvětového problému – vyjednávání nových globálních dohod, byl představen koncept nevládních organizací ke snižování emisí pod názvem „chytrá energie“.

Bioinstitut ve spolupráci s Veronicou

Na seminář v Olomouci byl přizvána obecně prospěšná společnost Bioinstitut Olomouc s nabídkou přednášek, v nichž se věnuje ochraně klimatu v souvislosti se zemědělstvím. Nejprve byl představen rámec, ve kterém se zemědělství podílí na ochraně proti klimatickým změnám prostřednictvím Programu rozvoje venkova (PRV). Ten původně neměl pro období 2007 – 2013 změnu klimatu stanovenou jako významnou prioritu, přesto řada opatření stávajícího PRV změnu klimatu řeší. Jsou to jednak *mitigační (zmírňující) opatření investičního charakteru* (investice do lepšího skladování statkových hnojiv, rekonstrukce zemědělských staveb) i opatření související s hospodařením s přírodními zdroji (zalesňování a zatravňování orné půdy, ekologické zemědělství, pěstování meziplodin, péče o trvale podmáčené a rašelinné louky); a dále *adaptační (přizpůsobující) opatření*, kam mezi ta investiční patří např. pozemkové úpravy.

V PRV od roku 2014 se již s návrhy opatření zmírňujících změny klimatu počítá: k mitigačním patří například bezorebné systémy hospodaření, používání aplikátorů kejd, optimalizace dusíkatého hnojení. Příklady adaptačních opatření jsou: obnova zemědělského výrobního potenciálu

poškozeného přírodními katastrofami, podpora pojištění proti škodám způsobeným negativními klimatickými jevy, vodo-hospodářská a protierozní opatření.

(Velmi dobře zpracované prezentace jednotlivých přednášek jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách: <http://www.veronica.cz/?id=537>.)

Jakým způsobem se podílí Bioinstitut na řešení nejednoduchého a komplexního problému, jako je zemědělství a globální změna klimatu?

V roce 2011 to byly tři významné aktivity: workshop **Zemědělství a Strategie pro klimatickou změnu**, který byl sou-

částí Bioakademie 2011 v Lednici. Cílem workshopu bylo poskytnutí vstupních informací pro vypracování národních strategií pro zemědělství. *(Zpráva z tohoto workshopu je k dispozici zájemcům na vyžádání na adrese info@bioinstitut.cz.)*

Dále to byl seminář, který se uskutečnil v ekologickém centru Sluňákov v Horce nad Moravou pod názvem **Ekologické zemědělství a změna klimatu**. Prezentace jsou k dispozici na <http://www.bioinstitut.cz/slunakov2009.html> – ve sloupci vpravo jsou umístěny odkazy na prezentace všech „sluňákovských“ seminářů.

Bioinstitut vydal překlad publikace organizace OSN pro výživu a zemědělství FAO: **Zemědělství s nízkými emisemi skleníkových plynů, mitigační a adaptační potenciál udržitelných zemědělských systémů** – k dispozici ke stažení v elektronické podobě, nebo je možno objednat si ji na výše uvedené e-mailové adrese.

Velká část olomoucké přednášky pak byla věnována projektu **Ekozemědělci přírodě – s bio kvete rozmanitost**. ➡

➡

Snímek nahoře – tůňka na mokřadní lokalitě u Malont

Snímek uprostřed – starček bažinný na louce společnosti Bemagro Malonty

Snímek vlevo – zemědělské hospodaření ve Veřovicích

běžných povinností a kteří mají odpovědnost za krajinu, ve které hospodaří. V současné době spolupracujeme se dvěma zemědělci, kteří chtějí navrhnut a realizovat opatření napomáhající zadržení vody na jejich pozemcích, ať je to obnova pramenišť či revitalizace vodního toku. Pro tyto sedláky pak necháme zhotovit informační tabule, na kterých se návštěvníci podniků budou moci seznámit s tím, jak naši ekozemědělci hospodaří a co pro nás všechny dokážou dělat. O obou projektech budeme čtenáře zpravodaje podrobně informovat v některém z následujících zpravodajů.

Projekt je stále otevřený dalším zájemcům – ekologickým zemědělcům hospodařícím ve zmíněných krajích.

Alena Malíková, Bioinstitut
FOTO – autorka

Ráz krajiny v Malontech u CHKO Novohradské hory

➔ Význam tohoto projektu spočívá v práci s jednotlivci; se zemědělcem – spoluvůdcem krajiny, který mnohé ovlivňuje a může zlepšit. Co vše se zemědělským hospodařením souvisí, znázorňuje jeden ze snímků prezentace. Společně s projektem Ekozemědělci přírodě byl založen **Klub ekozemědělci přírodě**, který má dnes 42 členů a v přepočtu na výměru zemědělské půdy tak naši sedláci pozitivně ovlivňují přes 8000 ha.

Jak to vše souvisí se změnou klimatu?

Bezprostředně – ať se jedná o šetrnou péči o půdu, s ní souvisí kvalita vody a její zadržení v krajině, které rovněž podporují ekozemědělci vysazováním a péčí o krajinné prvky. S tím pak souvisí biodiverzita, a tak bychom mohli pokračovat v navazujících a propojujících aktivitách včetně úlohy spotřebitele, který si může vybrat, jestli dá přednost masu dovezenému z Jižní Ameriky, kdy na výkrm byla použita sója pěstovaná na místě vykácečných deštěných pralesů, nebo biovepřovému od místního sedláka, který ke krmení používá vlastní luskobilnou směsku, jež kromě poskytnutí kvalitního krmiva zlepší strukturu půdy díky hlízkovým bakteriím vázaným na kořeny luskovin :).

Projekt Ekozemědělci přírodě pokračuje v letošním roce a bude pokračovat i v roce 2013 – v Moravskoslezském, Zlínském a Olomouckém kraji. O tom jsme psali v jednom z loňských zpravodajů. Soustředujeme se na zpracování faremních plánů pro ekologické zemědělce, jejichž hospodaření přesahuje rámec

Tůňka na louce ve Veřovicích

Poster Bioinstitutu na přednášce v Olomouci

